

НАУКОВІ ПОДІЇ

Карамушка Л. М., Креденцер О. В., Терещенко К. В., Лагодзінська В. І., Ковальчук О. С., Івкін В. М.

III ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕС З ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ (20–22 червня 2019 р., м. Кам'янець-Подільський)

Організаційна та економічна психологія є одним із потужних напрямків розвитку психологічної науки в Україні.

Свідченням тому є, зокрема, той факт, представники цього напрямку в Україні регулярно збираються на конгреси з організаційної та економічної психології, презентують свої розробки як у сфері академічної, так і прикладної психології, обмінюються досвідом, емоціями, ідеями, визначають перспективи подальшого розвитку.

Місцем для таких зібрань уже втретє обрано м. Кам'янець-Подільський, де 20–22 червня 2019 р. відбувся III Всеукраїнський конгрес з організаційної та економічної психології.

Обрання цього міста не є випадковим, тому що саме в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка ще на перших етапах становлення організаційної та економічної психології в Україні захищено 4 кандидатські дисертації з організаційної та економічної психології, саме тут діє потужний осередок УАОППП. Окрім того, суттєвим є і те, що м. Кам'янець-Подільський вабить своєю неймовірною красою та історично-культурними пам'ятками.

Організаторами конгресу виступили: Національна Академія педагогічних наук України, Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України (лабораторія організаційної та соціальної психології), Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка (факультет корекційної та соціальної педагогіки і психології), Українська Асоціація організаційних психологів та психологів праці (УАОППП).

Головою наукового комітету конференції був *Максименко Сергій Дмитрович*, академік-секретар Відділення психології, вікової фізіології та дефектології НАПН України, доктор психологічних наук, професор, директор Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, дійсний член НАПН України, Президент ВГО «Товариство психологів України». **Співголовами наукового комітету** конференції виступили: *Карамушка Людмила Миколаївна*, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, заступник директора з науково-організаційної роботи та міжнародних наукових зв'язків Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, завідувачка лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Президент Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці, *Копилов Сергій Анатолійович*, доктор історичних наук, професор, ректор Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Члени наукового комітету конгресу: *Чепелева Наталія Василівна*, дійсний член НАПН України, доктор психологічних наук, професор, заступник директора з науково-дослідної роботи Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України; *Кокур Олександр Матвійович*, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, заступник директора з науково-інноваційної роботи Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України; *Гуменюк Галина Вадимівна*, кандидат психологічних наук, доцент, вчений секретар Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України; *Креденцер Оксана Валеріївна*, кандидат психологічних наук, доцент, провідний науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці. *Терещенко Кіра Володимирівна*, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці.

Члени організаційного комітету конгресу: *Івкін Володимир Миколайович*, кандидат психологічних наук, доцент, старший науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці; *Ковальчук Олександр Сергійович*, науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці; *Лагодзінська Валентина Іванівна*, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці.

У конгресі взяли участь (очно та заочно) **115 учасників з 18 міст** України (Біла Церква, Вінниця, Дніпропетровськ, Запоріжжя, Кам'янець-Подільський, Київ, Львів, Луцьк, Ніжин, Одеса, Орджонікідзе, Рівне, Умань, Харків, Хмельницький, Чернівці, Чернігів), які представляли **43 організації** різних соціальних сфер (державна служба, освіта, промисловість, бізнес та ін.).

Основними формами професійної співпраці на конгресі стали: пленарне засідання, секції, круглий стіл, майстер-класи.

Конгрес відкрив президент УАОППП, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор *Людмила Карамушка*, яка розкрила провідну мету конгресу, означила основні організаційно-змістовні вектори проведення конгресу. Також було окреслено «професійну» і «територіальну» географію учасників конгресу.

З привітальним словом виступив *Іван Конет*, доктор фізико-математичних наук, професор, проректор з наукової роботи Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, який розкрив історію розвитку університету, сучасний стан активності університету, проаналізував основні форми взаємодії Університету з Інститутом психології імені Г. С. Костюка НАПН України.

З відеозверненням до учасників Конгресу звернувся *Сергій Максименко*, академік НАПН України, доктор психологічних наук, професор, академік-секретар Відділення психології, вікової фізіології та дефектології НАПН України, директор Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, який окреслив особливості розвитку організаційної та економічної психології в Україні, її основні етапи становлення та актуальні завдання.

Слова привітання також висловив *В'ячеслав Биковець*, перший віце-президент, генеральний директор Спілки підприємців малих, середніх і приватизованих підприємств України, який наголосив на тому, що Українська Асоціація організаційних психологів та психологів праці (УАОППП) є колективним членом та партнером Спілки підприємців малих, середніх і приватизованих підприємств України, а також розкрив основні форми взаємодії двох громадсько-професійних асоціацій.

На пленарному засіданні було представлено такі наукові доповіді: «Роль внутрішньоорганізаційного підприємництва в реалізації концепції «Нова українська школа» (академік НАПН України, доктор психологічних наук, професор *Сергій Максименко*; член-кор. НАПН України, доктор психологічних наук, професор *Людмила Карамушка*; доцент, кандидат психологічних наук *Оксана Креденцер*, Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України); «Психологія соціальної напруженості в освітніх організаціях» (член-кор. НАПН України, доктор психологічних наук, професор *Людмила Карамушка*, Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України); «Бізнес-асоціації в системі підтримки і розвитку малого підприємництва в Україні» (*В'ячеслав Биковець*, Спілка підприємців малих, середніх і приватизованих підприємств України); «Суб'єктивне благополуччя персоналу освітніх організацій: психолого-управлінський аспект» (професор, доктор психологічних наук *Олена Бондарчук*, ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України); «Зміни в організації: проблеми теорії та практики» (доктор психологічних наук *Петро Власов*, Інститут прикладної психології «Гуманітарний центр»); «Зміст, структура, організаційно-психологічні чинники та умови формування толерантності освітнього персоналу» (кандидат психологічних наук *Кіра Терещенко*, Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України).

Також було проведено секційні засідання з організаційної та економічної психології, де було представлено велику кількість наукових презентацій докторантів, аспірантів, викладачів університетів, психологів-консультантів. Паралельно працювали такі тематичні секції: тематична секція № 1 «Організаційна психологія», тематична секція № 2 «Економічна психологія», тематична секція № 3 «Психологічні основи підготовки фахівців для психологічного забезпечення ефективної діяльності організації». Керівниками тематичної секції № 1 «Організаційна психологія» були: *Людмила Карамушка*, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, заступник директора з науково-організаційної роботи та міжнародних наукових зв'язків Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, завідувачка лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, Президент Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці; *Тетяна Дуткевич*, кандидат психологічних наук, професор, завідувачка кафедри психології освіти факультету корекційної та соціальної педагогіки і психології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка; *Денис Куриця*, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри загальної та практичної психології, заступник декана з навчальної роботи та забезпечення якості вищої освіти факультету корекційної та соціальної педагогіки і психології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка; *Кіра Терещенко*, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці. Керівниками тематичної секції № 2 «Економічна психологія» виступили: *Оксана Креденцер*, кандидат психологічних наук, доцент, старший науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці; *Ліана Онуфрієва*, кандидат психологічних наук, доцент, завідувачка кафедри загальної та практичної психології факультету корекційної та соціальної педагогіки і психології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка; *Василь Сич*, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології освіти факультету корекційної та соціальної педагогіки і психології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка; *Валентина Лагодзінська*, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. У ролі керівників тематичної секції № 3 «Психологічні основи діяльності та підготовки фахівців для психологічного забезпечення

діяльності організації» виступили: *Володимир Івкін*, кандидат психологічних наук, доцент, старший науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці; *Віталій Снівак*, кандидат психологічних наук, доцент, декан факультету корекційної та соціальної педагогіки і психології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка; *Олександр Толков*, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри психології освіти факультету корекційної та соціальної педагогіки і психології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Велику зацікавленість в учасників конгресу викликав **круглий стіл «Організаційна та економічна психологія в Україні: досягнення, проблеми, перспективи розвитку в міжнародному контексті»** (модератори – *Людмила Карамушка, Оксана Креденцер*). Під час проведення круглого столу було проаналізовано основні досягнення розвитку організаційної та економічної психології в Україні за період після II Всеукраїнського конгресу з організаційної та економічної психології (2015 р.). Також представлено основні напрямки міжнародної співпраці УАОППП, зокрема, розкрито основні ідеї, представлені на 19 Європейському конгресі з організаційної психології та психології праці, що відбувся в Турині в кінці травня цього року, які висвітлили учасники конгресу в Турині (*Петро Власов, Людмила Карамушка, Ганна Кисельова, Оксана Креденцер, Катерина Лоленко*). Окрім того, відбулося активне обговорення проблем та перспектив розвитку вітчизняної організаційної та економічної психології.

Програма Конгресу також включала **8 майстер-класів** з актуальних прикладних проблем психологічного управління організаціями та діяльності персоналу: «Глибинне інтерв'ю – метод аналізу і корекції задуму організації» (*Петро Власов*, доктор психологічних наук, директор Інституту прикладної психології «Гуманітарний Центр»); «Психологія управління педагогічними працівниками в освітніх округах» (*Алла Вознюк*, доктор психологічних наук, доцент, завідувачка кафедри психології Комунального закладу «Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»); «Професійна кар'єра і психологічне здоров'я особистості: чому і коли виникають протиріччя між ними?» (*Людмила Карамушка*, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, завідувачка лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, президент УАОППП); «Прийняття колективних управлінських рішень: ресурси та обмеження» (*Оксана Креденцер*, кандидат психологічних наук, доцент, провідний науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції УАОППП); «Трансформаційні психологічні ігри: презентація, досвід, практика» (*Олена Щіпановська*, кандидат психологічних наук, доцент, заступник директора з персоналу ТОВ «Грандіс Унію»); «Психологія розвитку креативного мислення та техніки креативності» (*Валентина Лагодзінська*, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції УАОППП); «Семантика впливаючого інтер'єру: вплив інтер'єру на поведінку споживачів» (*Анна Кисельова*, кандидат філологічних наук, заступник директора Інституту прикладної психології «Гуманітарний Центр»); «Психологічне забезпечення діяльності зимівників українських антарктичних експедицій» (*Лариса Бахмутова*, науковий співробітник Державної установи «Національний антарктичний науковий центр» МОН України, аспірантка Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України).

Під час **закриття Конгресу** було підбито підсумки його основних форм активності, прийнято резолюцію щодо основних завдань та напрямків розвитку організаційної та економічної психології в Україні, вручено сертифікати його учасникам.

Відповідно до програми Конгресу, його учасникам було запропоновано різні форми **неформального спілкування**, які гармонійно доповнювали офіційне спілкування: святковий фуршет та дискотека; екскурсії по Кам'янцю-Подільському та його знаменитій фортеці; відвідування Чернівецького університету імені Юрія Федьковича; оглядова екскурсія по Чернівцях та ін.

У цілому, атмосфера конгресу була виражено професійною, надзвичайно динамічною та партнерською, орієнтувала на професійний та особистісний розвиток його учасників. І попри страшенну спеку, ефективно сприяла досягненню мети та завдань Конгресу.

Опубліковано **збірник тез** виступів учасників конгресу: «Актуальні проблеми розвитку організаційної та економічної психології в Україні : тези III Всеукраїнського конгресу з організаційної та економічної психології (20–22 червня 2019 року, м. Кам'янець-Подільський) / за наук. ред. С. Д. Максименка, Л. М. Карамушки. – К.-Кам'янець-Подільський, 2019. – 124 с.». Збірнику присвоєно цифровий ідентифікатор DOI.

З детальною **програмою та збірником тез виступів** на Конгресі можна ознайомитись на сайті УАОППП.

http://uaoppp.com.ua/files/pdf/programa_last_1560937559.pdf

http://uaoppp.com.ua/files/pdf/red_zbirnyk_congress_maket_szhatuj_1560346326.pdf

Дякуємо всім учасникам Конгресу, науковому та організаційному комітетам Конгресу, керівництву Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України та Кам'янець-Подільського національного

університету імені Івана Огієнка за організацію та сприяння у проведенні цієї знакової події у розвитку організаційної та економічної психології в Україні.

Karamushka, L. M., Kredentser, O. V., Tereshchenko, K. V., Lagodzinska, V. I., Kovalchuk, O. S., Ivkin, V. M.
III Ukrainian congress on organizational and economic psychology (June, 20–22, 2019, Kamyanets-Podilsky)

Відомості про авторів

Карамушка Людмила Миколаївна, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, заступник директора з науково-організаційної роботи та міжнародних наукових зв'язків Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, завідувачка лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, Президент Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці, м. Київ, Україна.

Karamushka, Liudmyla Mykolaivna, corresponding member, NAES of Ukraine, Dr. of Psychology, Professor, Deputy Director for scientific and organizational work and international scientific cooperation, G.S. Kostiuk Institute of psychology of the NAE of Ukraine, Head of Laboratory of organizational and social psychology, G.S. Kostiuk Institute of psychology of the NAES of Ukraine, President of the Ukrainian Association of Organizational and Work Psychologists, Kyiv, Ukraine.

E-mail: LKARAMA01@gmail.com

Креденсер О. В., Терещенко К. В., Лагодзінська В. І., Ковальчук О. С., Івкін В. М. – наукові співробітники лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, члени Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів і психологів праці, м. Київ, Україна.

Kredentser, O.V., Tereshchenko, K.V., Lagodzinska, V.I., Kovalchuk, O.S., Ivkin, V.M. – scientific staff of the Laboratory of Organizational and Social Psychology at G.S. Kostiuk Institute of Psychology of the NAES of Ukraine, members of the Executive Directorate of the Ukrainian Association of Organizational and Work Psychologists, Kyiv, Ukraine.

E-mail: uaoppp@gmail.com